

MEZMURLAR Kitabına Kısa Bakış

“toplulu tapınmalarda ve kişisel dualarda
Mezmurlar’ın bir sıra düzeni içinde
dua ve ilahi olarak kullanılması;
ve Mezmurlar’ın ruhani hayatımız için önemi
üzerine bir çalışma”

Rev. Robert E. Lynn

Reform Semineri Notu

3-) Mezmurlar’ın duygu dili

Mezmurlar’ın duygu diline bakacak olursak bazı sorular aklımıza gelebilir: Nasıl dua ediyoruz; ne zaman dua ediyoruz; ne konuda dua ediyoruz? Dua ettiğimiz zaman görüyoruz ki, duygularımızdan kaynaklanıyor, dualarımız duygularımız tarafından etkileniyor.

Genelde dua ederken o anda nasıl hissettiğimize bağlı olarak dua ediyoruz, bu hislerimizden etkileniyoruz. Genellikle şu anda hayatımızda olan duruma göre, olaya göre dua ediyoruz. Mezmurlar kendi duygularımıza göre dua etmekten bizi kurtarıyor. Bizi

kendi benliğimizin ve duygularımızın diktatörlüğünden kurtarıyor.

Kendi duygularımıza göre dua etmek, esasında kendi kendimize yönelik olmak; ve kendimizi merkez alarak dua etmek oluyor. U. Peterson diye ünlü bir yazar “*duygular esasında duanın bir belasıdır*” diyor. Eğer duygularımıza göre dua ediyorsak, demek ki, hormonlarımız, hava, iklim veya kendi sindirim sistemimizin etkisinde kalıyoruz. Bu yüzden Tanrı halkı ile birlikte dua etmek, ruhsal açıdan çok yararlı ve ruhsal bir disiplin haline geliyor. Ve kendimizi tabii Pazar günleri kilisede buluyoruz. Genellikle duygularımız karışık durumda oluyor ve dua etmek durumunda bile bazen kişiler olarak pek bir şey hissetmiyoruz.

Ve görevlilerden birisi kilisenin önünde ayağa kalkıp “*dua edelim*” diyor. Kimse bana dua edip etmediğimi sormuyor tabii; kimse ne konuda dua etmek istediğimi de sormuyor; yani duygularımı, düşüncelerimi kimse sormuyor; ama görevli kişi beni duaya yöneltiyor. Ve beni bu toplu dualar ile belki istemediğim, belki hatırlamadığım ya da ilgilenmediğim konularla ilgili dua ettiriyor. Böylece beni dua etmeye, yönlendirmeye devam ediyor. Mezmurlar da aynı şekilde hareket ediyor. Mezmurlar bize duada önderlik yapıyor. Bize ne konuda dua etmek istediğimizi sormuyorlar. Ve dua edip etmemek durumunda olup olmadığımızı da sormuyorlar. 150 Mezmur birden, hepsi bir arada bize dua etmemizi emrediyor.

Mezmurlar bizi kendi özel duygularımızın hükmedişinden kurtarıırken, yine de kendi duygularımızı uygun bir şekilde Mezmurlar'a nasıl aktarıp da öyle dua edebileceğimizi gösteriyorlar. Mezmurlar'da yansıtılmayan tek bir insan duygusu dahi eksik değildir. Mezmurlar'da insanların bütün iç hayatı yansıtılıyor. Çünkü Tanrı'nın önünde hiçbir şey saklı değildir. Mezmurlar, bizi kendi duygularımızın köleliğinden kurtarıırken aynı zamanda duygularımızı uygun bir şekilde Tanrı'nın önüne getirmemize yardımcı oluyor.

Sanırım hepimizin de böyle bir deneyimi vardır. Pek çok şey içimizde dönüyor, kuşku ve korkularla güreşiyoruz. Sorunlarımız ve kızgınlığımız var. Mezmurlar ile dua etmeye başladığımızda içimizde olanları bir kenara bırakıp Tanrı'ya gelmeye çalışıyoruz. Çok dikkat çekici bir nokta da, Mezmurlar bütün insan duygularımızı ele alıyor, özellikle karanlıkta kalan duygularımızı. Mezmurlar bizim normal Müjdesel toplantılarımızda genellikle kaçınmak istediğimiz duyguları, bizim kendimizin ele almak istemediği duyguları, açıkça konuşmak istemediğimiz duyguları ele alıyor.

İnsanlar dua toplantılarında özellikle acı çeken insanın ağıt tipinde olan Mezmurlar'ı ilahilerden çıkarıyorlar. İnsanlar tapınmalara daha çok hamt ilahilerini katmak istiyorlar. Duaların, ilahilerin içinde acı çeken duygu ifadeleri olsun istemiyorlar. İnsanlar sıkıntı, baskı,

ihamet ve yasin getirdiği ağırlıklardan kaçınma isteği ile böyle duygusal ifadelerin tapınma ve dua içinde olmasını istemiyorlar. Tanrı'ya hamt eden, Tanrı'yı yücelten, sevinç Mezmurlar'ını seçiyorlar. Ancak Mezmurlar'ı günlük yaşamın içine sokmuş olan elisel kilisenin tecrübesine bakarsak, onların her sıkıntı ve baskıyı Rab'be getirmesi ile peşinden doğru bir hamt yükselmesi birlikte görülür (Elçilerin İşleri 16:16-34).

Eğer bizler Rab'be tapınırken bu hayatın gerçek kısımlarını dışarı atıyorsak, o zaman sonuçta yanlış bir hamt ortaya çıkıyor. Gerçek yaşamdan uzakta, insanın bütün tecrübelerinden ve duygularından ayrılmış bir övgü ortaya çıkıyor:

Eyüp 11:13 "O'na yüreğini adar,
Ellerini aarsan,
14 İşlediğin günahı kendinden uzaklaştırır,
adırında haksızlığa yer vermezsen,
15 Utanmadan başını kaldırır,
Sağlam ve korkusuz olabilirsin.
16 Sıkıntılarını unuttur,
Akıp gitmiş sular gibi anarsın onları.
17 Yaşamın ğlen güneşinden daha parlak olur,
Karanlık sabaha döner.

Ağıt ve hamt arasındaki ilişkiyi hatırlayın. 126. Mezmur'dan hatırladığımız gibi "*Gözyaşları içinde ekenler, sevinç ğlikleriyle biecek; ağlayarak tohum çuvalını taşıyıp dolaşan, sevinç ğlikleri atarak demetlerle dönecek*" demiştik. Gerçek hamt ve övgü

böylece hayatın içinden ortaya çıkıyor (krş. Luka 15:18-24).

Böylece Mezmurlar boyunca Tanrı'yı beni düşmanlardan kurtardığı için yüceltiyorum. Ama aynı hayat, içinde boğulduğum bir okyanus gibi olduğunda da yine Tanrı'yı yüceltiyorum, çünkü beni kurtaran O'dur. Depresyonda olduğum zaman, kaçacak yerim olmadığı zaman da Tanrı'yı yüceltiyorum; yine beni bu kötü durumdan O çıkarıyor. Bu yüzden Mezmurlar'ın duygusal kelime hazinesi, bizi hayatın gerçeğiyle karşılaştırıyor.

Mezmurlar bize yalan veya yanlış bir iyimserlik sunmuyor. Mezmurlar bizi bu dünyevi hayatta Tanrı'yla yüzleştiriyorlar; ve Mezmurlar ile kendi duygularımızı, durumumuzu karşılaştırıyoruz. Böylece kilise Mezmurlar ile dua etmeyi öğretirken; tapınma da düzenli bir şekilde Mezmurlar kullandıkça kişilerin karşısına çıkan bir durum var. İnsanlar olarak işin kolayına kaçmayı seviyoruz; tüm Hristiyanlar'ı etkileyen bir durum budur. Kendi duygularımızdan korku duyuyoruz ve kendi zayıflıklarımızdan utanıyoruz, bunları hatırlamak istemiyoruz. Mezmurlar bizi duada bu gerçeğe yüzleştirip Tanrı önünde samimi bir duruş için eğitiyor (Matta 5:4, Yuhanna 16:20-22, Vahiy 7:14-17).

Mezmun 30:2 Ya RAB Tanrım,
Sana yakardım, bana şifa verdin.
3 Ya RAB, beni ölümler diyarından çıkardın,

Yaşam verdin bana, ölüm çukuruna düşürmedin.
4 Ey RAB'bin sadık kulları,
O'nu ilahilerle övün,
Kutsallığını anarak O'na şükredin.
5 Çünkü öfkesi bir an sürer,
Lütfu ise bir ömür;
Gözyaşlarınız belki bir gece akar,
Ama sabahla sevinç doğar.

Diğer taraftan da buna rağmen insanlar olarak düşünce kapasitemize, aklımıza sorgusuz sualsiz güveniyoruz. Aynı zamanda günahla ilgili doktrini de hatırlamamız gerekiyor. Çünkü günah doktrini hem duyguları kapsıyor hem de düşünceyi kapsıyor. Lütuf ile Mesih'te duygularımız ve düşüncelerimiz yenilenmiştir. Ve yine ikisi de Tanrı'nın bizimle konuştuğu birer araçtır.

Kendi duygularımızı bastırmak esasında ruhsal bir olgunluk değildir. Esasında duygularımızı harekete geçiren, gerçek hayatın kendisidir. Duygulardan kaçınmak ise gerçek hayatı görmezden gelmek anlamına geliyor.

Mezmurlar'da insan tecrübeleri ve insan duyguları Tanrısal bir bakış açısı ile insana sunuluyor. Korkuyla nasıl başa çıkıyorsunuz? Tanrı'nın önünde duygularımızla birlikte bir kişi olduğumuzu unutmamalım. Eğer duygularımızdan kaçınıyorsak, Tanrı'nın önünde kim olduğumuza dair bir gerçekten de kaçınıyoruz demektir. Bu durum, duygularımıza

dair kendimizle ilgili bir gerçeklikten kaçınıyoruz demektir. Örneğin, duygusal bir durum olan kızgınlığı ele alalım. Kendimizde kızgınlığı görüyoruz ve bu insani bir duygu durumudur; ancak bu duyguyu doğru bir şekilde ifade edebilmemiz gerekiyor; bu durumda işin bu boyutu da teolojik bir konudur. Duyduğum kızgınlık, doğru olmayana karşı hissedilen bir kızgınlık mı ya da Tanrı'nın gerçekten adaletli olup olmadığı hakkında kuşku mu var? Mezmurlar bizi bu şekilde yüzleştiriyor; kendimizi doğru ifade etmemize yardım ediyor.

Bir başka insani duygu olan korkuyu ele alalım: Tanrı'nın korkulacak bir Tanrı olduğuna dair Kutsal Kitap'tan edindiğim bir bilgiye dayalı bir korku içinde miyim yoksa Tanrı'nın gerçekten güvenilir olup olmadığına dair, imanımın zayıflığına dair bir korku içinde miyim? Ya da Tanrı'nın beni gerçekten koruyup korumayacağını bilememekten kaynaklanan bir korku mu yaşıyorum?

Bir başka insani duygu olan kıskançlığı ele alalım: Tanrı'nın izzeti ve yüceliği için mi kıskancım yoksa Tanrı'nın beni değil de neden diğerlerini bereketlediğini gördüğüm için mi kıskancım? Mezmurlar ile dua ederken kendimizle bu şekilde yüzleştığımız gibi, Tanrı'nın önünde de samimi bir yürek ifadesi ile durmuş olacağız.

Çaresizlik durumunu ele alalım. Tanrı benimle beraber mi, yoksa beni tek başıma mı bırakacak? Tanrı beni

seviyor mu? Yoksa beni olduğum gibi gördüğü için benden nefret mi edecek? Bu tip sorular Mezmurlar'ın içinde geçen konulardır.

77:1 Yüksek sesle Tanrı'ya yakarıyorum,
Haykırıyorum beni duysun diye.
2 Sıkıntılı günümde Rab'be yönelir,
Gece hiç durmadan ellerimi açarım,
Gönlüm avunmaz bir türlü.
3 Tanrı'yı anımsayınca inlerim,
Düşündükçe içim daralır.
4 Açık tutuyorsun göz kapaklarımı,
Sıkıntıdan konuşamıyorum.
5 Geçmiş günleri,
Yıllar öncesini düşünüyorum.
6 Gece ilahilerimi anacağım,
Kendi kendimle konuşacağım,
İnceden inceye soracağım:
7 "Rab sonsuza dek mi bizi reddedecek?
Lütfunu bir daha göstermeyecek mi?
8 Sevgisi sonsuza dek mi yok oldu?
Sözü geçerli değil mi artık?
9 Tanrı unuttu mu acımayı?
Sevecenliğinin yerini öfke mi aldı?"
10 Sonra kendi kendime, "İşte benim derdim bu!"
dedim,
"Yüceler Yücesi gücünü göstermiyor artık."
11 RAB'bin işlerini anacağım,
Evet, geçmişteki harikalarını anacağım.
12 Yaptıkları üzerinde derin derin düşüneceğim,
Bütün işlerinin üzerinde dikkatle duracağım.

Burada Mezmur yazarının kendisini nasıl ifade ettiğine bakın: 2. ayette “sıkıntı içindeyim” diyor; 3. ayette içinde yaşadığı karanlıktan dolayı inliyor. Gerçekten de kendisini çok büyük acı içinde, çaresizlik içinde hissediyor. 7 ve 9 ayetler arasında Tanrı'nın önüne getirdiği sorulara bakın: “Rab beni sonsuza dek mi reddedecek; Rab bana bir daha sevgi göstermeyecek mi; yoksa Rab sözünü geçersiz mi kıldı?”

Mezmur yazarı kendisini gerçekten büyük çaresizlik duyguları içinde bulurken, onun bu tecrübesi Mezmur aracılığı ile teolojik ifadeler haline geliyor? Mezmurlar'da dikkat ettiğimiz bir nokta da, en karanlık gibi gözüken, en derin yalnızlığın ya da kaybolmuşluğun içinde gerçekten büyük bir cesaretle dua ediliyor olmasıdır. Mezmur yazarı Asaf bunları Rab'bin önüne getirmekten utanmıyor ya da çekinmiyor. Tanrı'nın yüzüne bakarken başka, kendi duygularına dönüp baktığında başka biri gibi yaklaşmıyor. Yani kendisini olduğu gibi, tam açıklıkla Tanrı'ya getiriyor; ve içinde yaşadığı bütün yalnızlık, korku ve endişeyi Tanrı'ya kaldırıyor.

55:1 Ey Tanrı, kulak ver duama,
Sırt çevirme yalvarışıma!
2 Dikkatini çevir, yanıt ver bana.
Düşüncelerim beni rahatsız ediyor, şaşkınım
3 Düşman sesinden, kötünün baskısından;
Çünkü sıkıntıya sokuyorlar beni,
Öfkeyle üstüme üstüme geliyorlar.

4 Yüreğim sızlıyor içimde,
Ölüm dehşeti çöktü üzerime.
5 Korku ve titreme sardı beni,
Ürperti kapladı içimi.
6 "Keşke güvercin gibi kanatlarım olsaydı!"
Dedim kendi kendime, "Uçar, rahatlardım.
7 Uzaklara kaçır,
Çöllerde konaklardım.
8 Sert rüzgara, kasırgaya karşı
Hemen bir barınak bulurdum."
9 Şaşkına çevir kötülerini, ya Rab, karıştır dillerini,
Çünkü kentte şiddet ve çatışma görüyorum.
10 Gece gündüz kent surları üzerinde dolaşırlar,
Haksızlık, fesat dolu kentin içi.
11 Yıkıcılık kentin göbeğinde,
Zorbalık, hile eksilmez meydanından.
12 Beni aşağılayan bir düşman olsaydı,
Katlanabilirdim;
Bana küstahlık eden bir hasım olsaydı,
Gizlenebilirdim.
13 Ama sensin, bana denk,
Yoldaşım, yakın arkadaşım.
14 Birlikte tatlı tatlı yarenlik eder,
Toplulukla Tanrı'nın evine giderdik.
15 Ölüm yakalasan düşmanlarımı ansızın,
Diri diri ölümler diyarına insinler;
Çünkü içleri ve evleri kötülük dolu.

Burada Mezmur yazarının güreştiği sorununa dikkat edelim. Korkuyla baş etmeye çalışıyor. 2. ayette "*Düşüncelerim beni rahatsız ediyor, şaşkıyım*" derken;

4-5 ayetlerinde “Ölüm dehşeti içindeyim, korkudan titriyorum” diyor. Burada korkunun açıkça ve cesaretle hayatın Rabbi'nin önüne getirilişini görüyoruz. Mezmurcu korkusunu Tanrı'ya getirmekten çekinmiyor.

73:1 Tanrı gerçekten İsrail'e,
Yüreği temiz olanlara karşı iyidir.
2 Ama benim ayaklarım neredeyse tökezlemiş,
Adımlarım az kalsın kaymıştı.
3 Çünkü kötülerin gönencini gördükçe,
Küstahları kıskanıyordum.
4 Onlar acı nedir bilmezler,
Bedenleri sağlıklı ve semizdir.
5 Başkalarının derdini bilmez,
Onlar gibi çile çekmezler.
6 Bu yüzden gurur onların gerdanlığı,
Zorbalık onları örten bir giysi gibidir.
7 Şişmanlıktan gözleri dışarı fırlar,
İçleri kötülük kazanı gibi kaynar.
8 İnsanlarla eğlenir, kötü niyetle konuşur,
Tepeden bakar, baskıyla tehdit ederler.
9 Göklere karşı ağızlarını açarlar,
Boş sözleri yeryüzünü dolaşır.
10 Bu yüzden halk onlardan yana döner,
Sözlerini ağızı açık dinler.
11 Derler ki, "Tanrı nasıl bilir?
Bilgisi var mı Yüceler Yücesi'nin?"
12 İşte böyledir kötüler,
Hep tasasız, sürekli varlıklarını artırırılar.
13 Anlaşılan boş yere yüreğimi temiz tutmuşum,

Ellerimi yıkamışım suçsuzum diye.
14 Gün boyu içim içimi yiyor,
Her sabah azap çekiyorum.
15 "Ben de onlar gibi konuşayım" dese ydim,
Senin çocuklarına ihanet etmiş olurdum.
16 Bunu anlamak için düşündüğümde,
Zor geldi bana,

Burada Mezmur yazarı korkuyla başa çıkmaya çalışıyor. Etrafına bakıyor ve görüyor ki, kötüler gerçekten daha iyi bir durumdadır. 4. ayette "*kötüler acı nedir bilmezler, bedenleri sağlıklı ve semizdir*" derken 12. ayette "*kötüler rahat yaşıyorlar, sürekli varlıklarını arttırıyorlar*" diyerek şikayet ve korku dile getirilmektedir. Burada çok iyi bilinen klasik bir sorunla uğraşmaya çalışıyor Mezmurcu: **Neden hain ve kötü insanlar daha iyi durumda yaşıyorlar da doğru insanlar acı çekiyorlar?**

14. ayette "*Gün boyu azap çekiyorum*" şeklinde bir yakınma var. 13. ayette çok derin bir şekilde ifade edilen kuşkuya göz atalım: "*bunca zaman yüreğimi ve ellerimi temiz tutmam boşunaymış*" diyor. 16. ayet ise burada en derin kuşkuyu bize gösteriyor ve açıklıyor. Bunlar yine teolojik konulardır; çünkü bu sorular Tanrı'nın adaleti hakkındadır. Mezmur yazarı Tanrı'nın dünya üzerindeki yollarını anlamaya çalışıyor. Ve böyle yaptığında da imanının zayıf olduğunu görüyor. Ve bu yüzden kuşkuya düşüyor.

Bu tip Mezmurlar bize sorular soruyor: *Kuşkulandığınızda siz ne yapıyorsunuz? Korku ve utançla karışık zorluk çektiğiniz zaman siz ne yapıyorsunuz? Kızdığınızda siz ne yapıyorsunuz?*

Ve Mezmurlar bize en derin şekilde hayatın tüm tabakalarını göstermeye çalışıyor; böylece Mezmurlar kendi duygularımızı da disiplin etmeye yardım ediyor. Bize şunu öğretiyorlar: bizim duygularımızın bağlamı esasında Tanrı'yla yakın ilişkide yatıyor.

Bu tip hayatla ilgili sorunlarla karşılaşıldığı zaman, Mezmurlar yalnızca *"niçin?"* demekle kalmıyorlar; ama *"niçin, neden Rabbim?"* diyerek kişiyi doğrudan Rab'be yönlendiriyorlar. Yine hayatın zorluklarıyla karşılaşıldığında Mezmurlar *"ne kadar sürecek bu?"* demiyor; ama *"ne kadar sürecek bu Rabbim?"* demeyi bize öğretiyorlar.

Görüldüğü üzere Mezmurlar yine bizim kendi duygusal hayatımız ve dünyasal tecrübelerimizi göz ardı etmiyor. Ancak Tanrı'yla güvenli bir ilişkide olduğumuz zaman soruların daha iyi anlaşılabilir ve sorunların Tanrı'yla birlikte çözümlenebilir olduğunu gösteriyorlar.

Bunlardan en güzel örneklerden bir tanesi de Rut kitabındaki Naomi'dir. Kendi eşini kaybetti, çocuklarını kaybetti ve dul bir kadın durumuna düştü. Mali olarak hiçbir desteği yoktu, hiçbir güveni yoktu, hayatı mahvolmuş gibi gözüküyordu. Sonra Betlehem'e, evine geri dönüyor. Ve kendi kasabasındaki kadınlar

onu hemen karşılıyorlar, “Naomi” diyerek onu adıyla çağırıyorlar. Naomi ise adının anlamı “*tatlı*” anlamına geldiğini bilerek “*artık beni Naomi diye adlandırmayın, bana ‘Mara’ deyin; çünkü ‘Mara’nın anlamı acı; ve benim hayatım da çok acı*” diyor.

Naomi hem oğullarını hem kocasını kaybettiği için Tanrı’ya “*işte, artık benim hayatım acılaştı, kötü duruma geldi*” diyor; ve Tanrı’ya böylece haykırıyor. Niye Naomi Tanrı’ya bu şekilde yakarıyor? Çünkü kendi durumunda anlıyor ki, tek çözüm yine Tanrı’dan gelecektir, yalnızca Tanrı’dan...

Ve Mezmurlar’ın sorduğu soruları aynı şekilde Naomi de soruyor: “*Neden Rab, ne kadar sürecek bu, ya Rab?*”

Mezmurlar’ın duygusal dili hakkında başka bir şey daha bilmemiz gerekiyor. Eğer biz en derin duygularımızı Rab ile ilişkimize açarsak, Rab’de güvenli bir ilişki sağlamaya çalışmış oluruz. Rab ile güvenli bir ilişki içinde olunca da duygularımızla ilgili bir çözüm veya bir değişim ortaya çıkıyor. Bu yüzden 73. Mezmur’a bir daha bakalım:

73:14 Gün boyu içim içimi yiyor,
Her sabah azap çekiyorum.
15 "Ben de onlar gibi konuşayım" deseydim,
Senin çocuklarına ihanet etmiş olurdum.
16 Bunu anlamak için düşündüğümde,
Zor geldi bana,

17 Tanrı'nın Tapınağı'na girene dek;
O zaman anladım sonlarının ne olacağını.
18 Gerçekten onları kaygan yere koyuyor,
Yıkıma sürüklüyorsun.

16. ayette kişi en doruk noktasında olan kuşkusunu açıklıyor. *"Bunu anlamak için, düşündüğümde zor geldi bana"* diyor –*hayattaki adaletsizlikleri, kötülükleri anlamlandırmıyor.* 17. ayet ise bir değişme, bir geçiş noktası oluyor. 17. ayette bu kişi Tanrı'nın tapınağına girince *"o zaman anladım, kötülerin sonlarının ne olacağını"* diyor. Burada kişi kuşkusunu kendi içinde saklayacağına Tanrı'nın huzuruna, Tanrı'nın tapınağına getiriyor; ve Tanrı'nın huzurunda yüreğindeki açıkça itiraf ettiğinde ise kuşku dağılıyor ve kuşku yerini güvene bırakıyor.

Mezmun 73'de gördüğümüz benzer durumu Mezmun 77'de de görüyoruz:

77:7 "Rab sonsuza dek mi bizi reddedecek?
Lütfunu bir daha göstermeyecek mi?
8 Sevgisi sonsuza dek mi yok oldu?
Sözü geçerli değil mi artık?
9 Tanrı unuttu mu acımayı?
Sevecenliğinin yerini öfke mi aldı?"
10 Sonra kendi kendime, "İşte benim derdim bu!"
dedim,
"Yüceler Yücesi gücünü göstermiyor artık."
11 RAB'bin işlerini anacağım,
Evet, geçmişteki harikalarını anacağım.

12 Yaptıkları üzerinde derin derin düşüneneğim,
Bütün işlerinin üzerinde dikkatle duracağım.
13 Ey Tanrı, yolun kutsaldır!
Hangi ilah Tanrı kadar uludur?
14 Harikalar yaratan Tanrı sensin,
Halklar arasında gücünü gösterdin.
15 Güçlü bileğinle kendi halkını,
Yakup ve Yusuf oğullarını kurtardın.
16 Sular seni görünce, ey Tanrı,
Sular seni görünce çalkalandı,
Enginler titredi.
20 Musa ve Harun'un eliyle
Halkını bir sürü gibi göttün.

7., 8. ve 9. ayetlere baktığımızda yine Mezmur 73'de gördüğümüz gibi, kişinin duyguları başa çıkılmaz bir hale gelmiştir. Kişi "*Tanrı beni unuttu mu, bana olan sevgisini bıraktı mı?*" derken 10. ayette "*Yüceler Yücesi gücünü göstermiyor artık*" diyerek sıkıntı, korku, yalnızlık, güvensizlik, kuşku karanlığı içinde yüreğini Tanrı'ya açıyor. Böylece bu kişi 11 ve 12. ayette "*Rab'bin geçmişteki işlerini anacağım; geçmişteki iyiliklerini derin, derin düşüneneğim*" diyor.

Gördüğünüz gibi çaresizlik Tanrı'nın huzuruna getiriliyor, ondan sonra bu değişiyor ve güvene dönüşüyor. Sonuç: Bu harika ve güçlü işleri yapan Tanrı, yüreğini Rab'bin tapınağına getiren kişiyi unutmamış, ihmal etmemiş ve bereketlemiştir.

Benzer yaklaşımı Mezmurlar boyunca hep görmekteyiz. Kuşku güvene dönüşüyor, üzüntü sevince dönüşüyor ve sorunlar çözüme kavuşuyor, utanç kurtuluşa dönüşüyor; korku imana dönüşüyor. Zor zamanlarda karmaşık duygularla savaştığımız zaman Mezmurlar bize nereye gideceğimizi gösteriyorlar; yani Tanrı'ya giden yolu gösteriyorlar.

Ancak korktuğumuz bütün bu duyguları, Tanrı hakkında ve hayatla ilgili duyguları nedense saklamayı tercih ediyoruz. Yalnız kendi kendimiz tarafından bilinecek gizli şeyler olarak saklıyoruz. Halbuki bunları iyileştirmenin tek yolu, bunlar hakkında konuşmaktır. Ve bunları yine belki başkasına açıklamamız lazım. Ama en azından bunları Tanrı'ya açıklamamız lazım.

Mezmurlar aracılığı ile içimizdeki gizliliklerle Tanrı'ya yaklaşarak, Tanrı'ya hiçbir yerde olmadığı şekilde açıkça yaklaşmış oluyoruz. Ve Mezmurlar bizim en derin duygularımızı ifade ediyorlar. Bu şekilde bizler kendi Göksel Babamız'a yaklaşıyor ve içinde bulunduğumuz durumda insani zayıflığımızı daha iyi anlamaya başladıkça, Tanrı'ya ne denli bağımlı olduğumuzu da anlıyor; zayıflıklarımızla savaşmaya daha gayretli oluyoruz. Mezmurlar'ın duygusal dili bize böyle bir yaklaşım kazandırıyor.

Romalılar 8. bölümü hatırlayalım:

Romalılar 8:26 Bunun gibi, Ruh da güçsüzlüğümüzde bize yardım eder. Ne için dua

etmemiz gerektiğini bilmeyiz, ama Ruh'un kendisi, sözle anlatılamaz iniltilelerle bizim için aracılık eder. 27 Yürekleri araştıran Tanrı, Ruh'un düşüncesinin ne olduğunu bilir. Çünkü Ruh, Tanrı'nın isteği uyarınca kutsallar için aracılık eder. 28 Tanrı'nın, kendisini sevenlerle, amacı uyarınca çağrılmış olanlarla birlikte her durumda iyilik için etkin olduğunu biliriz.

Dua neden önemli? Çünkü *“nasıl dua etmemiz gerektiğini bilmiyoruz”* diyor ayette. Öyleyse *“Mezmurlar Neden Önemli?”* diyerek soruyu değiştirelim. Çünkü Mezmurlar nasıl bir durumda olursak olalım, bize nasıl dua etmemiz gerektiğini göstermektedir.

Yakup 4.bölüme bakalım:

Yakup 4:1 Aranızdaki kavgaların, çekişmelerin kaynağı nedir? Bedeninizin üyelerinde savaşan tutkularınız değil mi?

2 Bir şey arzu ediyor, elde edemeyince adam öldürüyorsunuz. Kıskanıyorsunuz, isteğinize erişemeyince çekişip kavga ediyorsunuz. Elde edemiyorsunuz, çünkü Tanrı'dan dilemiyorsunuz.

3 Dilediğiniz zaman da dileğinize kavuşamıyorsunuz. Çünkü kötü amaçla, tutkularınız uğruna kullanmak için diliyorsunuz.

Bu ayetlerde de dua etmeye gitsek bile, ne için ve nasıl dua edeceğimizi bilmediğimizi okuyoruz. Bu

yüzden de nasıl dua etmemiz konusunda ve ne için dua etmemiz konusunda yardıma ihtiyacımız vardır.

Havarilerin Mesih'e "*Rab bize dua etmesini öğret*" demesini hatırlayın. Mesih onlara "*dua ettiğinizde şöyle dua edin*" diyerek yardımcı oldu. Ve onlara nasıl dua etmeleri gerektiğini öğretti; onlara ne için dua etmelerini de öğretti. Yine Mezmurlar'a baktığımızda Mezmurlar için de aynı şeyi söyleyebiliriz. Mezmurlar da bize nasıl dua etmemiz gerektiğini ve ne için dua etmemiz gerektiğini öğretirler.

Mezmurlar bize dua etmeyi öğretiyor. Neden? Çünkü ne için ve nasıl dua edeceğimizi bilmiyoruz? Çünkü dua konusundaki bilgilerimiz genellikle kendi kişisel deneyimimize dayanmaktadır. İmanlıları iyi birer öğrenci olarak yetiştiren bir adam "*bu sabah kalkıp dua ettiğinizde meleklerin canını sıktınız mı?*" diye öğrencilerine sormuş. Sanırım bazen meleklerin canını sıkıyoruz. Çünkü dua ettiğimiz alan ve görüş açısı dar olabiliyor. Fakat Mezmurlar ise bizleri kendi deneyimlerimizden daha öteye götürüyorlar.

Ben dua etmeyi şu şekilde öğreniyorum. Hem Rab'bin bedeni olan kilise için dua ediyorum; en yakınımnda bulunan ve hem de bütün dünya üzerinde bulunan Rab'bin kilisesi için dua ediyorum; onların deneyimleri için dua ediyorum. Ancak şu disiplin çok önemli: Mezmurlar'ı her gün sıra ile okuyarak dua etmek.

Belki bu sabah kalktınız ve Rab'bin sevinci içinizedir. Ve siz kendinizi Mezmur 1'deki bereketlenmiş insan gibi hissediyorsunuz. Ve bugün sıradaki Mezmur ise acı çekmeyle ilgili bir ağıt Mezmur'u oloabilir. *“Ama Rab, bugün deneyimim, hissettiklerim bu değil”* diye düşünebilirsiniz.

Sıradaki Mezmur bizim o günkü deneyimimiz ya da hissettiklerimiz olmasa bile, kesinlikle başka birinin deneyimi acı çekmedir. Belki o günün Mezmuru'nun sözleri bir kadının haykırışı, kocası tarafından dövülen bir kadının esenlik özleminin dualarıdır; belki fakir olan bir kimsenin ağlayışıyla ilgili sözlerdir; belki o günün Mezmuru'nun sözleri bir dul kadının sözleridir; belki ölüm derecesinde hasta birinin sözleridir; belki o günün Mezmuru'nun sözleri savaştan kaçan bir mültecinin dualarıdır veya dünyanın başka bir yerinde yaşayan, imanları yüzünden zulüm altındaki kardeşlerin sözleridir. Evet, belki bu duygular benim deneyimim değildir. Ancak dua etmek de yalnızca benim kendi deneyimlerimle ilgili değildir.

Acı çekmeyle ilgili bu ağıt Mezmurları'nı okurken ve dua ederken, kötü durumda olanlar, kötü davranışa maruz kalanlar, ezilenler, yorgun ve yüklü olanlar için de dua etmiş oluyoruz. Acı çeken ve bir kenarda bırakılmış veya terk edilmişlik duygularıyla boğuşmakta olanlar için de dua ediyoruz. Bu yüzden önümüzdeki acıyla ilgili olan Mezmur, beni kendi deneyimimden çıkarıp başka bir deneyime yerleştiriyor; Önümüzdeki ağıt Mezmur'u, beni bir

başkasının hislerine yaklaşıyor; böylece Mezmurlar Kitabı, bana “*bu şekilde dua et*” diye öğretmiş oluyor. Çünkü dua sadece benim duygusal durumuma bağlı değildir. Mezmurlar’ı sıra düzeni içinde kullanarak *ben merkezli dua* etmek yerine *topluluk merkezli dua* etmeyi içselleştirmiş oluyoruz.

Romalılar 8. bölümde “*ne için dua etmemiz gerektiğini bilmeyiz, ama Ruh’un kendisi sözle anlatılamaz iniltilelerle bizim için aracılık eder*” diyordu. Böylece Mezmurlar’ı bir sıra düzeni içinde kullanarak dua etmek de Kutsal Ruh’un dua konusunda özgürlüğü oluyor. Bu yüzden de Kutsal Ruh, vahiy edilmiş Tanrı Sözü olan Mezmurlar’ı sizin önünüze koymuş oluyor. Öyle ki, siz de acı çeken insanlar için dua edebilirsiniz diye.

Belki biz kendimiz de acı çekme durumunda bulunuyoruz; o şekilde dua etmemiz gerekiyor; başkaları için olduğu gibi kendimiz için de ağıt Mezmurlar’ı ile dua etmemiz gerekiyor. Mezmurlar, özellikle acı çekmeyle ilgili ilahi olarak söylendiklerinde, dua olarak okuduklarında ya da bizler onlarla dua ettiğimizde, Tanrı’nın önünde bulunuyoruz ve Tanrı’nın yüreği böylece bize açılıyor.

Hatırlayalım ki, Kutsal Yazılar’da Tanrı’nın haksızlığa karşı olan üzüntüsünü her zaman okuyoruz. Özellikle öksüzler, dullar, garipler, yoksul kimseler (Luka 6:20, Mezmur 68:5-6, Tesniye 10:19) unutuldukları veya ihmal edildikleri zaman Tanrı’nın üzüntüsü büyüktür.

Fakirlere acı çektirenlerden, onlara baskı yapanlardan Tanrı nefret ediyor (Yakup 1:27; 2:5). Bu yüzden ağıtla ilgili Mezmurlar, içten duanın bize burada başladığını gösteriyorlar.

Bu Mezmurlar aracılığı ile, tam bu noktada alçalıyoruz, kendimizi alçaltıyoruz. Özellikle kendimizi ihtiyaç içinde bulduğumuzda... Yalnız kendimiz için değil, başkalarını da aynı ihtiyaç içinde bulduğumuzda bu şekilde dua ediyoruz.

Mezmurlar'ı dua olarak söylemenin diğer bir faydası da budur: Mezmurlar Tanrı'nın Sözü'ne göre bize dua etmemizi öğretiyorlar; *Tanrı'nın ezgileri* ile tapınmayı öğretiyorlar (Mezmunur 40:1-3). Özellikle O'nun vaatlerine dayanarak dua etmeyi öğretiyorlar. Püritanlar çok ilginç bir şekilde dua etmeyi öğrettiler. Tanrı'yı sanki adalet önüne çıkarır gibi dua ettiler. Sanki dava eder gibi, dua ettiler. Burada yapmak istedikleri nedir acaba?

Örneğin: Başka birisiyle kontrat imzaladığınızı düşünün, ama sonra bunu imzalayan kimse kontratı yerine getirmiyor. Kontrattaki maddeyi yerine getirmeyen kişiyi ne yaparız.? Onları dava ederiz değil mi? Mahkemeye çıkarırız. Çünkü onların sözlerini tutmalarını istiyoruz. Çünkü söz verdiler. Püritanlar Tanrı'nın söz verdiğini söylüyorlar. Dua ederken şöyle diyorlar: *“sen bize bu sözü verdin, şimdi bu sözü tut.”* Bu da Mezmurlar'ı dua olarak söylemenin başka bir güzel nedenidir. Çünkü Mezmurlar Kitabını baştan

sona bir sıra düzeni içinde okuya, okuya bu bütün vaatleri topluyoruz; ve bu vaatleri Rab'bin önüne getiriyoruz; "işte, bu vaatlerin hepsini verdin, haydi şimdi vaadini tamamla, vaadini yerine getir" demiş gibi oluyoruz: Tanrı'ya "antlaşmanı hatırla ve yerine getir" demek belki saygısızlık gibi gözüküyor; Ancak Kutsal Kitap'ta Tanrı'ya bu şekilde yaklaşıldığını da görüyoruz:

Mezmun 25:6 Ya RAB, sevecenliğini ve sevgini anımsa;

Çünkü onlar öncesizlikten beri ayıdır.

7 Gençlik günahlarımı, isyanlarımı anımsama,

Sevgine göre anımsa beni,

Çünkü sen iyisin, ya RAB.

Buradaki duaya bakın "Ya RAB, sevecenliğini ve sevgini anımsa" diyor; yani Mezmurcu "Ya RAB, kutsal antlaşmanı hatırla ve tut" diyerek günahlarının bağışlanmasını (7) diliyor.

Çıkış 2:23 Aradan yıllar geçti, bu arada Mısır Kralı öldü. İsraililer hâlâ kölelik altında inliyor, feryat ediyorlardı. Sonunda yakarışları Tanrı'ya erişti.

24 Tanrı iniltilerini duydu. İbrahim, İshak ve Yakup'la yaptığı antlaşmayı anımsadı.¹

Bu ayetler bize 25. Mezmun'daki duanın şekli ve yönü itibarıyla nasıl benzeştiğini gösteriyor. Tanrı halkı kölelik evi olan Mısır'da ezilmekteydiler; onlar Tanrı'nın

¹ Çıkış 3:7, Mezmun 22:24; 34:4, 6

iman atalarımız ile yaptığı antlaşmaya bakarak adeta "ya Rab, ne zamana kadar sürecek bu?" diyerek inliyor, feryat ediyorlar ve Tanrı'dan antlaşmasını hatırlamasını ve halkına iyiliğini göstermesini istiyorlardı. Bu ayet bize Mısır'daki halkın acılarını, korkularını ağlayış ve şikayet ile nasıl Tanrı'ya getirdiklerini göstermektedir (Mezmur 18:6; 81:6-7).

Kızıldeniz'den yürüyerek geçen Tanrı halkı daha sonra altın buzağıya tapmaya başlayınca ne oluyor hatırlayın:

Çıkış 32:9 RAB Musa'ya, "Bu halkın ne inatçı olduğunu biliyorum" dedi,

10 "Şimdi bana engel olma, bırak öfken alevlensin, onları yok edeyim. Sonra seni büyük bir ulus yapacağım."

11 Musa Tanrısı RAB'be yalvardı: "Ya RAB, niçin kendi halkına karşı öfken alevlensin? Onları Mısır'dan büyük kudretinle, güçlü elinle çıkardın.

12 Neden Mısırlılar, 'Tanrı kötü amaçla, dağlarda öldürmek, yeryüzünden silmek için onları Mısır'dan çıkardı' desinler? Öfkelenme, vazgeç halkına yapacağın kötülükten.

13 **Kulların İbrahim'i, İshak'ı, İsrail'i anımsa. Onlara kendi üzerine ant içtin, 'Soyunuzu gökteki yıldızlar kadar çoğaltacağım. Söz verdiğim bu ülkenin tümünü soyunuza vereceğim. Sonsuza dek onlara miras olacak' dedin."**

Rab Musa'ya *"bu halk inatçı olduğu için öfkemin alevi ile onları yok edeceğim"* diyor. Ama Musa Tanrısı RAB'be yalvarıp *"ya RAB, niçin kendi halkına karşı öfken alevlensin"* diyerek merhamet dileniyor; ve 13. ayette **"atalarımızla yaptığın antlaşmayı hatırla ve onu yerine getir"** diye yalvarıyor.

İbrahim ve Musa'nın yaptıkları duaları hatırlayalım (Tekvin 18:23-33, Çıkış 32:30-32). İbrahim ve Musa nasıl büyük bir cesaretle dua ettilerse, Mezmurlar da bizlere böyle dua etmeyi öğretiyorlar. Mezmurlar'la ile dua edince **dualarımıza bir yapı kazandırıyoruz, dualarımıza bir yön ve bir içerik kazandırıyoruz**. Mezmurlar'ı kullanarak bu şekilde dua etmek çok güzeldir. Çünkü Mezmurlar Kutsal Ruh aracılığıyla yazılmışlardır; ve bize *ilahi olarak söylememiz ve dua olarak okumamız* gereken sözleri veriyorlar. Bazen dua etmek ihtiyacını duyuyoruz ama ağızımızda sözler yok; ne söyleyeceğimizi bilmiyoruz. Ancak Tanrı bizi noktada tek başına bırakmıyor; Kutsal Ruh ile desteklediği sözlerini, Mezmurlar'ı bize veriyor.

A. İzeek adında bir kilise babası Mezmurlar hakkında şöyle söylemiş: *"Bir kimse Mezmurlar'ı dua şeklinde okuyorsa, Mezmurlar'ı kendi düşüncesi haline getirecektir."* Yani Mezmurlar'ı dua olarak kullanıyorsanız, okuyorsanız, ilahi olarak terennüm ediyorsanız, Mezmurlar (Tanrı'nın Ezgileri) sizin düşünceniz haline geliyorlar. Bu şekilde Mezmurlar'ı kullandıkça sadece atalarımız tarafından söylenen dua

ve ilahileri tekrar etmiş olmuyorsunuz –*ilk başta bazılarına öyle gibi gelse bile-* ama sonra bu sözler sizin kendi dualarınız haline, kendi düşünceniz haline geliyor. Bu şekilde Tanrı'nın vahiy edilmiş sözlerini alıp '*bizim, benim*' yapıyoruz; yani Tanrı'nın Sözleri'ni bizim kendi düşüncemiz yapıyoruz.

Yani Mezmurlar'ı sizler dua olarak kullandıkça, bu Kutsal Sözleri Tanrı'nın sizin kendi ağzınız için yarattığına inanmanız, bunu anlamamız gerekiyor.

Ve kişiler Mezmurlar'ı böyle kullanırken, bu ayetler sadece Mezmur'u yazan kişinin zamanına ait sözler olarak kalmıyor; Mezmurları kendi dualarınız olarak Rab'be kaldırdığınızda "*Rab'bin düşüncesini edinmiş*" bir şekilde dua etmiş oluyorsunuz. Ve Rab'bin önüne getirdiğiniz ihtiyaçların sizin hayatınızda da gerçekleşeceğine, tamamlanacağına dair inancınız güçleniyor. Tanrı'nın Sözleri'nin sizin kendi güncel hayatınız için de doğru olduğu ortaya tekrar konuyor.